

۲۷

گنجینه

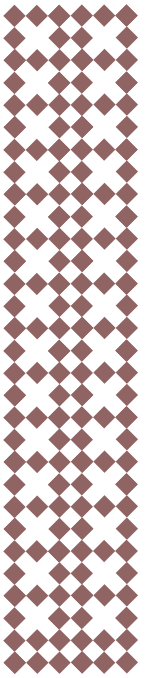
گزیده بیانات آیت‌الله عابدینی

در برنامه تلویزیونی سروش آسمانی

۲۴ بهمن ماه ۱۳۹۹

سازمان مجله قرین

اشاره

نشریه ذکر جمعه با هدف انتشار گزیده بیانات آیت الله عابدینی، نماینده محترم ولی فقیه در استان و امام جمعه قزوین، جمعه هر هفته به صورت الکترونیکی از طریق شبکه های اجتماعی ستاد نماز جمعه منتشر می گردد.

لازم به ذکر است متن بیانات امام جمعه محترم، با حذف و اضافات و ویرایش همراه است و سعی شده است جهت مطالعه و بهره جویی هرچه بهتر مخاطبین گرامی، اهم محورها ارائه گردد.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد
و اله الطاهرين. حسبنا الله و نعم الوكيل نعم
المولى و نعم النصير.

اهمیت تقوا

به رسم رسالت روزهای جمعه و اهمیت یاد و نام خدا و اهمیت تقوای الهی که باید همواره نسبت به یکدیگر متذکر باشیم، به این آیه اشاره می‌کنم که خدای متعال فرمود:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا آن‌گونه که حق پروا کردن از اوست، پروا کنید؛ و زینهار، جز

مسلمان نمیرید (آل عمران: ۱۰۲).
در این آیه کریم، خدای متعال سه موضوع
مهم را مورد توجه قرار داده است:

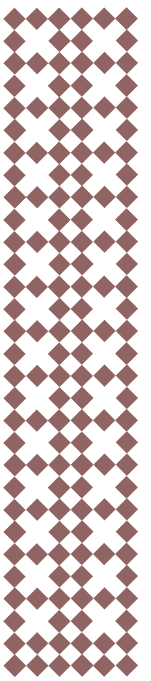
۱. مؤمنان مخاطب خدا هستند. خدا روی ایمان
ما حساب می‌کند. یعنی وقتی شما مؤمن
هستید، لیاقت این را دارید که مخاطب خدا
باشید. خدا کافران را مخاطب قرار نمی‌دهد؛
نمی‌گوید: «یا ایها الذین کفروا!». برای اینکه
قبلاً به آن‌ها گفته است:

﴿وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا
يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بكم عُمِي فَهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ﴾

مَثَل [دعوت‌کننده] کافران چون مَثَل کسی
است که حیوانی را که جز صدا و ندایی [مبهم،
چیزی] نمی‌شنود، بانگ می‌زند. [آری!] کردند،
لال‌اند، کورند [و] در نمی‌یابند (۱۷۱ بقره).

کسی که نه گوشی برای شنیدن، نه زبانی برای

گفتن، نه چشمی برای دیدن و نه عقلی برای اندیشیدن دارد و فاقد همه این توانمندی‌های مهم انسانی است، نمی‌تواند مخاطب کلام خدا باشد. لذا فقط یک بار در قرآن «یا ایها الذین کفروا» آمده است. آن هم خدا نیست که کافران را خطاب می‌کند؛ در دنیا هم نیست. در قیامت است و فرشتگان غضب خدا هستند که به کافران می‌گویند:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾

ای کسانی که کافر شده‌اید، امروز عذر نیاورید. در واقع به آنچه می‌کردید کیفر می‌یابید (تحریم: ۷).

یعنی حالا دیگر عذر و بهانه نیاورید. در دنیا این همه خدا فرمود: «یا ایها الذین آمنوا»؛ ولی هیچ‌گاه نفرمود: «یا ایها الذین کفروا». پس این مهم است که خدا ما را مخاطب قرار

می‌دهد و روی ایمان ما حساب می‌کند. این نکته اول که خدا در این آیه، روی ایمان ما حساب می‌کند.

۲. خدا دعوت به تقوا می‌کند؛ آن هم تقوای جدی. به کمترین حد از تقوا راضی نباشید. آن قدر به تقوا بها بدهید و برایتان اهمیت داشته باشد که احساس کنید حق تقوا را انجام می‌دهید. مثالی بگوییم که منظور از به جا آوردن حق تقوا یک مقدار روشن تر شود. مثلاً در آدم‌ها چه کسانی حق تقوا را رعایت کردند؟ خود رسول اکرم صلی الله علیه و آله که اسوه و الگوی ماست. همه زندگی او رعایت حق تقوا بود؛ آن گونه که خدا می‌خواست. ایشان رحمةً للعالمین و فرستاده خدا برای همه اهل عالم در همه جا و در همه زمان‌ها هستند تا قیامت. امیرالمؤمنین علیه السلام حق تقوا را رعایت کرد و هیچ چیز کم نگذاشت. در آثار به جامانده از

امیرالمؤمنین علیه السلام و کلمات نورانی آن حضرت که نهج البلاغه بخشی از آن است، به خوبی می بینیم که چقدر حضرت برای تقوا بها قائل است و چقدر انتظار دارد که پیروان او به تقوا احترام بگذارند، عطش تقوا داشته باشند و برای تقوا اهمیت قائل باشند. حضرت صدیقۀ کبری، فاطمۀ زهرا علیها السلام نیز همین طور. این ها در اوج تقوا بودند؛ یعنی واقعاً حق تقوا را رعایت کردند.

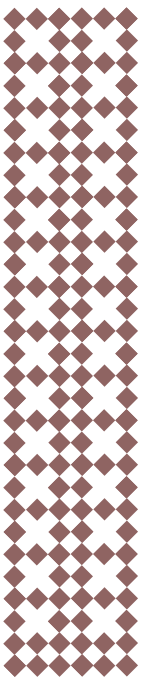
اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام می دانستند که گناه چقدر بد است. خباثت، زشتی و خطر گناه را خوب می دانستند؛ لذا به هیچ عنوان رغبتی به گناه نداشتند. مثلاً ما اصلاً رغبت نداریم سراغ چیزهای آلوده برویم و از چیزهای متعفن فرار می کنیم. ذات گناه متعفن است و ذات غیبت، آلودگی، بدبویی و بوی جهنم است. به قول روایت: «غیبت، کِلاب (غذای)

اهل جهنم است». منتها ما نمی‌بینیم و خوشمان می‌آید. ممکن است لذت هم ببریم. آن‌ها این حقیقت را می‌بینند؛ از این جهت هیچ رغبتی به گناه ندارند. رغبت آن‌ها به عبادت و دین است. فرزندان این بزرگان، ائمه اطهار ع‌ا‌ل‌ی‌ه‌م نیز چنین بودند. در عصر و نسل ما نیز امام رحمة الله علیه، هم ایمان را چشید و هم حق تقوا رعایت کرد. بزرگان و علمای ما، رهبر فرزانه انقلاب مُؤَلَّه و تربیت‌شدگان دستگاه امام و رهبر، از جمله سردار سلیمانی نیز چنین هستند. واقعاً اگر برای کسی معنای تقوا ابهامی دارد، لازم نیست حتماً به کتاب لغت مراجعه کند تا ببینیم لغت تقوا را چگونه معنا کرده است. به فرهنگ باعظمت سردار سلیمانی مراجعه کنیم که فرهنگ‌نامه شخصیت سلیمانی، مفسر واقعیت تقواست.

۳. تازنده هستید تسلیم خدا باشید. در پیشگاه

خدای متعال حالت تسلیم داشته باشید؛ یعنی هرچه خدا می‌گوید، همان خوب است. هرچه غیرخدا، هوای نفس، شیطان، مستکبران، انسان‌نماهای شیطان‌صفت و دعوت‌کنندگان به بدی می‌گویند، این‌ها باطل است و از بین می‌برد. ارزش این را ندارد که انسان روی آن‌ها شخصیت خودش را تلف کند.

عبادت، تقویت‌کننده روح تقوا در انسان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ (۱) قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا (۲) نِصْفَهُ
أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا (۳) أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ
تَرْتِيلًا (۴) إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا (۵) إِنَّ
نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا (۶)

ای جامه بر خود پیچیده! شب را جز اندکی [که ویژه استراحت است، برای عبادت] برخیز. نصف [همه ساعات] شب [را به عبادت اختصاص

ده] یا اندکی از نصف بکاه. یا [مقداری] بر نصف بیفزا و قرآن را شمرده و روشن و با تأمل و دقت بخوان. به یقین ما به زودی گفتاری سنگین [چون آیات قرآن] به تو القا خواهیم کرد. بی تردید عبادت [ی که در دل] شب [انجام می‌گیرد] محکم‌تر و پایدارتر و گفتار در آن استوارتر و درست‌تر است (مزمّل: ۱ تا ۶).

این آیات یکی از کانون‌های مهم عبادت و بندگی را معرفی می‌کند که نماز شب، عبادت شبانه، خلوت با خدا و رازونیا با خداست و تقوا با عبادت ایجاد می‌شود. حالتی که در روحیه انسان باید به وجود بیاید، تقویت شود و رشد کند، تأمین‌کننده یا تغذیه‌کننده آن توسط عبادت و بندگی است. اگر شیرینی عبادت را بچشیم و عبادت را از لقلقه زبان بودن به واقعیت رازونیا با خدا، احساس درماندگی در پیشگاه خدا، درک عظمت و رحمت و غفران

خدا، عنایت خدا به بنده تبدیل کنیم، عبادت منبع تقویت روح تقوا در انسان می شود:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

ای مردم، پروردگارتان را پرستش کنید که شما و کسانی را که پیش از شما بوده اند، آفریده است؛ باشد که به تقوا گرایید (بقره: ۲۱).

آثار تقوا

۱. تشخیص حق از باطل

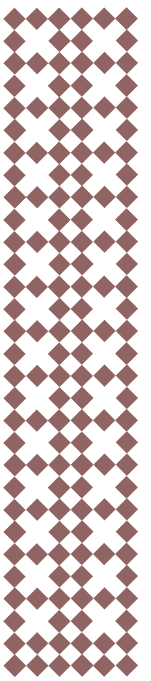
وقتی که انسان اهل تقوا شد، دانا می شود و فهم ویژه ای، بالاتر و فراتر از فهم عموم مردم پیدا می کند. یعنی تقوا چشم انسان را بینا می کند و گوش معنوی انسان را بیدار می کند. خداوند می فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ

ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر از خدا پروا دارید، برای شما [نیروی] تشخیص [حق از باطل] قرار می‌دهد؛ و گناهانتان را از شما می‌زداید؛ و شما را می‌آموزد؛ و خدا دارای بخشش بزرگ است (انفال: ۲۹).

اگر اهل تقوا شدید، خدا به شما قدرت تشخیص عنایت می‌کند، آن وقت می‌توانید بفهمید حق و باطل کجاست و فرق آن‌ها چیست. در همهٔ زمینه‌ها، در علوم و اکتشافات، تجارت و سیاست، زندگی شخصی و خانوادگی و نیز تعامل با مردم، اگر تقوا باشد، انسان درک می‌کند که با مردم باید چگونه رفتار کند. مثلاً در سیاست باید چه روشی را انتخاب کند که در پیشگاه خدای متعال شرمنده نشود. پس تقوا به انسان بیداری و تشخیص می‌دهد.

۲. بصیرت

﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾

در حقیقت، کسانی که [از خدا] پروا دارند، چون وسوسه‌ای از جانب شیطان بدیشان رسد [خدا را] به یاد آورند و به ناگاه بینا شوند (اعراف: ۲۰۱).

کسانی که با تقوا زندگی می‌کنند و روح تقوا در وجودشان به بیداری و بالندگی نشسته است، دشمن از هر جا بخواهد در شخصیت آن‌ها نفوذ کند، این را می‌فهمند و تشخیص می‌دهند. بصیرت و آگاهی‌شان اجازه نمی‌دهد که دشمن در آن‌ها رخنه کند. این ویژگی را در شخصیت امام حججه‌الله‌علیه و رهبرانقلاب ظله‌الله‌مک که فرزند معنوی و تقوایی معارف دینی هستند، به خوبی می‌بینیم. در امثال سردار سلیمانی‌ها هم می‌بینیم که چقدر خوب تشخیص دادند، چقدر

خوب انتخاب کردند و همواره بجا و به موقع دشمن و نیرنگ‌های دشمن را شناختند. پس تقوا انسان را دانا می‌کند؛ منتها دانایی کافی نیست. ممکن است انسان دانا باشد؛ ولی نتواند کاری انجام بدهد. دانایی در بُعد نظری و فکری و در اندیشه انسان جا دارد و باید تبدیل به توانایی شود؛ یعنی باید با توانایی به عرصه زندگی بیاید.

۳. زندگی مقتدرانه

جالب این است که تقوا به انسان توانایی هم می‌دهد. مهم‌ترین نیاز انسان در دنیا و آخرت، دو عنصر مهم دانایی و توانایی است. عقل دانا و اراده توانا، هر دو با تقوا ایجاد می‌شود. رسول گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: «مَنْ إِتَّقَى اللَّهَ عَاشَ قَوِيًّا وَصَارَ فِي بِلَادِ عَدُوِّهِ آمِنًا» (بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۲۸۳). اگر کسی تقوای الهی پیشه

کند، قدرتمندانه زندگی می‌کند و اگر در کشور دشمن خودش هم باشد، مقتدر و توانمند است، ترس و وحشتی ندارد و خودش را در امن و امان می‌بیند. اگر مسیر تبعید امام رحمة الله عليه را در نظر بگیریم، تا موقعی که به کشور خودمان برگشتند، می‌بینیم که همه تفسیر همین معناست.

حضرت امام علی النقی علیه السلام فرموده‌اند:

«مَنْ أَتَقَى اللَّهَ يُتَّقَى وَمَنْ أَطَاعَ اللَّهَ يُطَاعُ وَ مَنْ أَطَاعَ الْخَالِقَ لَمْ يُبَالِ سَخَطَ الْمَخْلُوقِينَ وَ مَنْ أَسَخَطَ الْخَالِقَ فَلْيُتَّقِنُ أَنْ يَجِلَّ بِهِ سَخَطَ الْمَخْلُوقِينَ»

«هر که از نافرمانی خدا بپرهیزد، [مردم] از نافرمانی او بپرهیز کنند و هر کس خدا را اطاعت کند، [دیگران] از او اطاعت می‌کنند و کسی که از دستورهای خالق فرمان برد، هیچ باکی از خشم مخلوقات نخواهد داشت و هر کس

خالق را به خشم آورد، او باید بداند که از خشم مردم در امان نخواهد بود.» (بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۱۸۲).

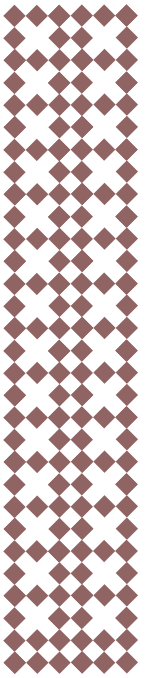
«من إتيق الله يُتقى»: هر کس تقوای الهی را رعایت کند، خدا او را حفظ می‌کند و از سقوط، آسیب و انحراف مصونیت می‌بخشد.

«و من أطاع الله يُطاع»: هر کس مطیع خدا باشد، همه موجودات عالم از او اطاعت می‌کنند. انسان‌ها و هر موجود دیگری. فرمود همین که خدا را اطاعت کند انگار همه عالم مطیع او می‌شوند و از او فرمان می‌برند.

«و من أطاع الخالق لم يبال سخط المخلوقين»: هر کس مطیع پروردگار، خالق و خدا باشد، از خشم و غضب آدم‌ها و همه‌ای ندارد. باید بندگی‌اش را بکند.

«و من أسخط الخالق»: اگر کسی خدا را باگناه و معصیت و نیز ظلم و بی‌حرمتی به بندگان

او، به خشم بیاورد، یقین بداند که خشم مردم هم دامن او را می‌گیرد و آسایش او را به هم می‌ریزد. خدای متعال این‌گونه عالم را با ایمان، تقوا و تسلیم هماهنگ کرده است که اگر کسی در سامانه خدا زندگی کرد و حرکت کرد، به همه جا می‌رسد؛ و اگر کسی به این سامانه بی‌احترامی کرد، حتماً پیشیمان خواهد شد.

۴. تقوا، دورکننده ناگواری‌ها

حضرت امام محمد باقر علیه السلام در نامه خود به سعد الخیر می‌نویسد:

«فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ سَعْدِ الْخَيْرِ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُقِي بِالتَّقْوَى عَنِ الْعَبْدِ مَا عَزَبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَ يُجْلِي بِالتَّقْوَى عَنْهُ عَمَاهُ وَ جَهْلُهُ وَ بِالتَّقْوَى نَجَا نُوحٍ وَ مَنْ مَعَهُ فِي السَّفِينَةِ وَ صَالِحٌ وَ مَنْ مَعَهُ مِنَ الصَّاعِقَةِ وَ بِالتَّقْوَى فَازَ الصَّابِرُونَ وَ نَجَتْ تِلْكَ الْعُصْبُ مِنَ الْمَهَالِكِ».

«خداوند عزیز و جلیل به واسطه تقوا آنچه را که عقل بنده به آن نمی‌رسد، از وی دور می‌گرداند و به وسیله تقوا کوری و نادانی او را برطرف می‌سازد. به کمک تقوا بود که نوح و کسانی که با او در کشتی بودند، نجات یافتند و صالح و پیروانش از صاعقه رستند و با تقواست که صابران کامیاب شدند و آن گروه‌ها از مهلکه‌ها رهایی یافتند» (بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۵۹).

«إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقِي بِالتَّقْوَا عَنِ الْعَبْدِ مَا عَذَّبَ عَنْهُ عَقْلُهُ»: خدای متعال با تقوا آنچنان عبد را محافظت می‌کند که عقل و منطق خود عبد به آنجاها نمی‌رسد. یعنی بنده، خودش درمانده می‌شود که من دیگر فکرم به اینجاها نمی‌رسید، خدا چطور مرا حفظ کرد از آسیب‌هایی که ممکن بود متوجهم باشد.

«و يجلّی بالتقوا عنه عماه و جهله»: خدا به وسیله تقوا نابینایی، نادانی و جهل را از بنده

دور می‌کند. ان شاء الله خدا این منبع عظیم
کمالات انسانی را که تقواست، روزی دل‌های ما
قرار بدهد.

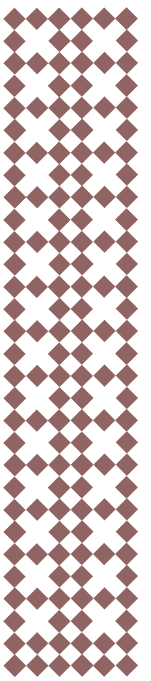
مناسبت‌های هفته

ولادت امام محمد باقر علیه السلام

حضرت امام باقر علیه السلام از سویی فرزند علی بن الحسین علیه السلام و نوه امام حسین علیه السلام و از سویی نوه دختری امام حسن مجتبی علیه السلام هستند؛ بنابراین بعد از امام باقر علیه السلام، همه امامان ما فرزندان مشترک امام حسن و امام حسین علیه السلام هستند. خوب است که به این موضوع توجه داشته باشیم و برای فرزندانمان توضیح بدهیم که نسل امام حسن و امام حسین علیه السلام، توسط امام باقر علیه السلام عالم‌گیر شده است.

شهادت حضرت امام هادی علیه السلام

شهادت امام هادی علیه السلام را هم در پیش داریم. جمله بسیار تأثیرگذاری از ایشان که همواره در زندگی ما به کار می‌آید:

«الدُّنْيَا سَوْقٌ رِبْحٌ فِيهَا قَوْمٌ وَ خَسِرَ آخِرُونَ»

دنیا بازاری است که گروهی در آن سود می‌برند و گروهی دیگر زیان می‌بینند (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۷۳).

این زندگی دنیا و فرصت عمر ما (که روزی آمده‌ایم و روزی خواهیم رفت و نمی‌دانیم چه موقع)، بازار است. عده‌ای در این بازار خوب می‌فهمند که چه کار کنند و سود می‌برند، طوری زندگی می‌کنند که زندگی آن‌ها سودمند می‌شود. همه لحظه‌های آن‌ها بندگی خدا می‌شود و هر کاری می‌کنند فایده و ماندگاری دارد. عده‌ای هم خسارت می‌کشند؛ یعنی معلوم نیست عمر آن‌ها کجا تلف شد، حب و بغض آن‌ها کجا مصرف شد و چه گرهی از زندگی مردم گشودند. کسی که در دنیا به مال آبرو و امنیت مردم تعرض می‌کند و زندگی را برای مردم تلخ می‌کند، او همواره خسارت

می‌اندوزد و سرمایه‌ او خسارت می‌شود. کسی که بندگی می‌کند، به مردم خدمت می‌کند و گره از کار مردم باز می‌کند، این همواره سود می‌برد. بالأخره در این بازار همه ما فعال هستیم؛ اما آیا فعالیت ما لیاقت و قابلیت ماندگاری برای قیامت دارد یا نه؟ سود بردیم یا زیان بستگی دارد به اینکه اینجا چگونه خودمان و کارهایمان را مدیریت کنیم.

روز اقتصاد مقاومتی و کارآفرینی

این موضوع دغدغه همیشگی رهبر است. ما هم مردم باغیرت و خلاق و نیز جوانان دانشمند و متخصص در همه حوزه‌ها داریم؛ هم در این کشور پهناور و متنوع، از نظر سرمایه‌های اقتصادی، منابع از هر نوع در اختیار ماست و هم نیازمندیم که شغل داشته باشیم. اگر ما از این جوانان دانشمند، مردم غیور و امکانات

خدادادی خودمان استفاده کنیم، هم شغل و درآمد خواهیم داشت و هم از وابستگی به نفت نجات پیدا می‌کنیم؛ همه چیز زندگی‌مان سامان پیدا می‌کند. در نتیجه از اینکه دیگران بخواهند برای ما نقشه بکشند، ما را تحریم کنند و در مضیقه و فشار قرار بدهند، نجات پیدا می‌کنیم. منتها این نیازمند غیرت دشمن‌شناسی و مقابله با دشمن است. تا زمانی که دست تکیه بعضی‌ها به سمت اجانب دراز است، مردم ما آسیب می‌بینند. باید ان شاء الله با اتکا به پیشینه ارتباط مردم با انبیا و اولیا، دین و ایمان و اهل بیت؛ عزت، اقتدار، سربلندی و شخصیت ارزشمندی را به وجود بیاوریم تا محتاج اجانب نباشیم و جوانان ما با شغل و زندگی محترمانه بتوانند آسایش و آرامش را در وجود خودشان و زندگی خانوادگی‌شان مشاهده کنند.

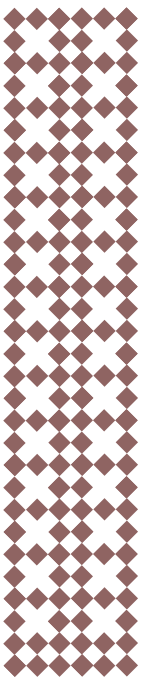
آغاز ماه رجب المرجب

رسولُ الله - صلى الله عليه وآله: أَلَا إِنَّ رَجَبًا
شَهْرُ اللَّهِ الْأَصَمِّ، وَهُوَ شَهْرٌ عَظِيمٌ، وَإِنَّمَا سُمِّيَ
الْأَصَمَّ لِأَنَّهُ لَا يُقَارِبُهُ شَهْرٌ مِنَ الشُّهُورِ حُرْمَةً وَ
فَضْلًا عِنْدَ اللَّهِ. [ثواب الأعمال: ٤/٧٨].

پیامبر خدا ﷺ: بدانید که رجب، ماه اصم [اصم،
در لغت به معنای کرو ناشنواست و چون ماه
رجب ماه حرام است در آن صدای چکاچک
شمشیرها و سلاح‌ها به گوش نمی‌رسد - م.]
خداست و ماه بزرگی است و برای این آن را اصم
نامیده‌اند که حرمت و فضیلت هیچ ماهی نزد
خداوند تبارک و تعالی به اندازه آن نیست.

این ماه بسیار مهم است. در حقیقت پیش‌نیاز
و مقدمه ماه مبارک رمضان است، بسیار
سفارش شده است که استغفار کنیم؛ برای
اینکه می‌خواهیم پاک شویم و برای ماه رمضان
آماده شویم. ماه رجب و ماه شعبان ماه دعا

و نیایش و آمادگی برای ورود به ماه مبارک رمضان هستند. دربارهٔ ماه رجب رسول گرامی اسلام فرموده‌اند: «هو شهر عظیم»؛ این ماه بسیار بزرگ است. می‌خواهند به ما بفهمانند مبادا این فرصت‌های ماه رجب از دستتان برود. فرصت استغفار، بازگشت به خدا و ایجاد محبت بیشتر بین خودمان و خدا در ماه شریف رجب است. در روایات فرموده‌اند که اگر کسی روزه‌های مستحبی ماه رجب را رعایت کند، خدای متعال او را مستوجب «رضوان الله اکبر» می‌کند. «و رضوانٌ من الله اکبر» (توبه: ۷۲) بالاترین مقام بهشتی است. این محصول فرزندان رجب است. به آن توجه کنید.

لیلة الرغائب

اولین شب جمعهٔ ماه رجب عنوان «لیلة الرغائب» دارد و آداب و دستورهایی دارد.

لیلة الرغائب، آن طور که مشهور شده، شب آرزوها نیست؛ بلکه شب چیزهای مرغوب است. اینکه انسان به بندگی، نماز و قرآن رغبت داشته باشد. قرآن و نماز پیش خدای متعال مرغوب است، پس ما هم نسبت به آن رغبت داشته باشیم و به آن دل بدهیم. در لیلة الرغائب چیزهایی را که خدای متعال مرغوب می‌داند، برای خودمان خواستنی کنیم تا ان شاء الله بیشترین استفاده را ببریم. دقت کنیم که اصلاً شب آرزوها نیست. آرزوها یعنی خیالات. خدا اصلاً نمی‌خواهد بندگان در خیالات زندگی کنند. اگر به تصور غلط «شب آرزوها» بنشینیم و فکر و خیالات کنیم، فرصت لیلة الرغائب را از دست می‌دهیم و غرق در خیالاتی می‌شویم که اصلاً جالب نیست. ما معمولاً در روایات منع شده‌ایم از اینکه خیالاتی زندگی کنیم و قرار است عاقلانه و اندیشمندانه

زندگی کنیم و دنبال چیزهای مرغوب بگردیم. قرآن مرغوب‌ترین کالای عالم آفرینش است. نبوت، رسالت، روزه، نماز و عبادت و بندگی مرغوب هستند. در لیلۃ الرغائب باید با این مرغوب‌ها ارتباط برقرار کنیم و در ماه‌های رجب، شعبان و رمضان در خودمان تحول و انقلاب به وجود بیاوریم؛ آنگونه که فروردین و اردیبهشت و خرداد این تحول را در طبیعت به وجود می‌آورند. بهار معنویت ما در ماه رجب و شعبان و رمضان است و بهار قرآن در این فضا شکل گرفته است. ان شاء الله که همه ما بهره‌مند باشیم.

والحمد لله رب العالمین...

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران